

5. Деякі питання ведення обліку податків, зборів, платежів та інших доходів бюджету: Постанова КМУ від 16.02.2011 р. №106 // Офіційний вісник України. – 2011 р. – № 12. – ст.18.

6. Добродумов, П. О. Державний аудит як конституційно-правовий інститут [Текст] / П. О. Добродумов // Підприємництво, господарство і право. – 2012. – № 8. – С. 71–74.

7. Дрозд І.К., Шевчук В.О. Державний фінансовий контроль. Навчальний посібник.- К.: ТОВ «Імекс – ЛТД», 2007 .- 304 с.

8. Лімська декларація керівних принципів аудиту державних фінансів / Рахункова палата Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ac-rada.gov.ua/control/main/uk/publish/article/140217>

9. Федотов О. Правове визначення та розмежування понять оптимізації та модернізації митниці як організаційно-штатної структурної складової системи органів доходів і зборів / О. Федотов // Юридичний вісник. – 2014. – № 1. – С. 155-160.

УДК 351.713:339.543 (477)

Дукова Н.М.,

канд. юрид. наук, головний державний інспектор
відділу митно-тарифного регулювання
управління адміністрування митних
платежів та митно-тарифного
регулювання Одеської митниці ДФС

**ОБЛІК ТОВАРІВ, ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ
КОМЕРЦІЙНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ, ЩО
ПЕРЕМІЩУЮТЬСЯ ЧЕРЕЗ МИТНИЙ КОРДОН УКРАЇНИ
ЯК ФОРМА МИТНОГО КОНТРОЛЮ**

Стаття присвячена дослідженню обліку товарів транспортних засобів комерційного призначення, що переміщуються через митний кордон України, як форми митного контролю, підстав і порядку її застосування, використання і значення результатів, взаємозв'язку з іншими

формами митного контролю. Доведено, що за своєю суттю облік товарів, транспортних засобів є формою статистичного спостереження і накопичення інформації, яка використовується для фіксації факту переміщення через митний кордон України та формування, узагальнення та обробки зібраної інформації. Акцентується увага, що незважаючи на положення ч. 4 ст. 341 Митного кодексу України, до цього часу відсутній нормативний акт, який деталізував би порядок здійснення цієї форми контролю, закріпив форми документів для здійснення обліку. Запропоновано Міністерству фінансів України якнайшвидше розробити та прийняти відповідний нормативний акт.

Ключові слова: форма митного контролю, облік товарів, облік транспортних засобів, реєстрація, митна статистика, система управління ризиками.

Статья посвящена исследованию учета товаров и транспортных средств коммерческого назначения, перемещаемых через таможенную границу Украины, как формы таможенного контроля, оснований и порядка ее применения, использования и значения результатов, взаимосвязи с другими формами таможенного контроля. Доказано, что по своей сути учет товаров, транспортных средств является формой статистического наблюдения и накопления информации, используемой для фиксации факта перемещения через таможенную границу Украины и формирования, обобщения и обработки собранной информации. Акцентируется внимание, что несмотря на положения ч. 4 ст. 341 Таможенного кодекса Украины, до сих пор отсутствует нормативный акт, который детализировал бы порядок применения этой формы контроля, закрепили формы документов для осуществления учета. Предложено Министерству финансов Украины как можно быстрее разработать и принять соответствующий нормативный акт.

Ключевые слова: форма таможенного контроля, учет товаров, учет транспортных средств, регистрация, таможенная статистика, система управления рисками.

This article covers accounting of commercial goods and vehicles passing through the customs border of Ukraine as a form of customs control, basis and procedure of its application, use and meaning of results, related to the other forms of customs control. It has been proven that accounting of the goods and vehicles is a form of statistical observation and accumulation of the information used to fix actual passing through the customs border of Ukraine as well as forming and generalization of collected information. Focusing on the fact that regardless of provisions of part 4 Article 341 of the Customs Code of Ukraine there is still no regulatory act that would have detailed the procedure for application of such type of control and fixed relevant forms of the documents required for accounting. It is proposed to the Ministry of Finance of Ukraine to develop and approve the relevant regulatory act as soon as possible.

Keywords: form of customs control, accounting of goods, accounting of vehicles, registration, customs statistics, risk management system.

Постановка проблеми. Митний контроль здійснюється за допомогою його диференціації, виокремлення окремих форм митного контролю. Митний контроль визначається як сукупність заходів, які здійснюються з однією метою – забезпечення дотримання норм чинного законодавства при переміщенні товарів та транспортних засобів через митний кордон України. Таке розуміння свідчить про складну структуру митного контролю, багатоаспектності його змісту і багатовекторної спрямованості. Кожна форма є відображенням якоїсь частини митного контролю, тому вивчення окремих форм митного контролю дозволяє накопичувати відомості не тільки про конкретну форму, а й про митний контроль в цілому. Однією з таких форм, передбаченою Митним кодексом України (далі – МК України) є облік товарів, транспортних засобів комерційного призначення, що переміщуються через митний кордон України.

Аналіз дослідження даної проблеми. Митний контроль завжди був і залишається сьогодні однією з досліджуваних тем митної справи. Порядок його здійснення, принципи, форми

митного контролю та багато інших питань, які стосуються його застосування розглядалися в працях таких вчених як Є.В. Додін, Ю.М. Дьомін, С.В. Ківалов, І.В. Міщенко, П.В. Пашко, Д.В. Приймаченко, В.В. Прокопенко, А.П. Федотов, М.Г. Шульга і інші. Проте, обліку товарів, транспортних засобів комерційного призначення, що переміщуються через митний кордон не присвячено належної уваги в науковій літературі, що, в свою чергу, знайшло своє втілення в нестачі теоретичних напрацювань щодо порядку застосування цієї форми, отриманні результатів та виникаючих при цьому проблем науково-практичного характеру.

Мета статті полягає в дослідженні цієї форми митного контролю, а також підстав і порядку її застосування, використання і значення результатів, її місця в системі інших форм митного контролю та зв'язку з ними.

Виклад основного матеріалу. У п. 3 ч. 1 ст. 336 МК України облік товарів, транспортних засобів комерційного призначення, що переміщуються через митний кордон України, відноситься до форм митного контролю, а положення ст. 341 МК України деталізують зміст і значення даної форми, підстави і порядок її застосування, фіксування результатів.

Вважаємо доцільним, перш за все, зупинитися на дослідженні змісту і значенні обліку товарів, транспортних засобів комерційного призначення, що переміщуються через митний кордон України. Це дозволить визначити характеристики обліку товарів та транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України, з'ясувати місце серед інших форм митного контролю, ступінь взаємодії і взаємозв'язку з ними.

Визначення досліджуваної форми митного контролю в МК України не міститься. У свою чергу, згідно з ч. 1 ст. 341 МК України «облік товарів, транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України, здійснюється органом доходів і зборів з метою проведення їх митного контролю» [1]. Справедливості заради слід зазначити, що в МК України 2002 р. містилося визначення даної форми як «...реєстрація митним органом зазначених товарів і

транспортних засобів з метою здійснення їх митного контролю» [2]. Таке досить дивне формулювання (з метою проведення їх митного контролю), що міститься і в другому і в третьому МК України провокує виникнення цілком справедливих запитань про те, чи є облік товарів, транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України формою митного контролю? Яка необхідність виділення цієї форми митного контролю, в той час як відповідно до МК України передбачається ведення митної статистики?

Форма, є ніщо інше, як зовнішнє вираження змісту чогось. Форма митного контролю є вираз митного контролю. Тому тільки виявлення взаємозв'язку між цими категоріями дозволяє стверджувати про відповідність будь-якої форми саме цього змісту, і навпаки. Спроби порушення загальноприйнятого в філософії співвідношення форми і змісту неприпустимо і спричиняє плутанину і безлад, змішання різних за своєю формою і змістом категорій і явищ.

Відносно митного контролю підтримка саме такої відповідності більш ніж важливо. Справа в тому, що подібного роду порушення (невідповідності) тягнуть складнощі не тільки в площині теоретичних досліджень, але і в практиці застосування окремих форм митного контролю. Тому виділення форм митного контролю має ґрунтуватися, перш за все, на необхідності реалізації конкретного напрямку митного контролю, відобразити його якусь частину, мати практико-прикладне значення і бути науково обґрунтованим.

Виходячи з того, що облік товарів, транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України, здійснюється органом доходів і зборів з метою проведення їх митного контролю –тому такий облік досить складно назвати формою митного контролю. Звісно ж, що це всього лише діяльність, здійснення якої сприяє проведенню митного контролю, спрощує, прискорює його, але ні в якій мірі не є самим митним контролем.

Вельми цікавим є запропонований авторами науково-практичного коментаря до МК України варіант розуміння використовуваної в МК України формулювання. Так «...будь-

яка інша діяльність обліково-реєстраційної характеру, яка не має на меті забезпечення дотримання вимог митного законодавства, повинна вважатися такою, що не відноситься до цієї форми митного контролю, і на неї не поширюються правила ст. 341 МК України» [3, с. 369]. Докладніший аналіз в тексті коментаря відображення не отримав. Питання, яким же чином застосування даної форми митного контролю забезпечується дотримання вимог митного законодавства залишається відкритим. Вважаємо, що ця теза була використана авторами виключно на підставі визначення митного контролю, яке міститься в МК України та необхідністю пояснити виокремлення цієї форми митного контролю, як такої. Так і неясно, на яку ж все-таки діяльність обліково-реєстраційного характеру поширюються правила, зазначені в ст. 341 МК України?

В цілому обліково-реєстраційний характер діяльності охоплюється митною статистикою. Тому в цьому вбачається перетинання обліку товарів, транспортних засобів, як форми митного контролю та митної статистики. Згідно ст. 447 МК України завданням митної статистики є «...об'єктивний і достовірний облік даних про переміщення товарів через митний кордон України...» [1]. Згідно ч. 2 ст. 448 МК України «статистична інформація, яка формується, узагальнюється і аналізується органами доходів і зборів, використовується в інтересах зміцнення зовнішньоекономічних зв'язків, поліпшення митно-тарифного та нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності, подальшої інтеграції України в загальносвітову систему економічних відносин» [1].

За своєю суттю облік товарів, транспортних засобів є формою статистичного спостереження і накопичення інформації, яка використовується для: фіксації факту переміщення через митний кордон України; формування, узагальнення та обробки зібраної інформації; використання інформації для здійснення митної справи та забезпечення інформаційних потреб сторонніх користувачів в межах їх повноважень [4, с. 173]. Зазначене підтверджує перетинання даної форми з митною статистикою. Все ж аналіз розділу XVI

глави 65 МК України, а саме завдань і системи митної статистики, не дозволив знайти об'єктивних підстав, які виправдовують поглинання митною статистикою обліку товарів, транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України, за винятком загального перетинання, обумовленого обліково-реєстраційною спрямованістю обліку. Тому виходить, що різниця між митною статистикою та обліком товарів, транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон, полягає не тільки в тому, що обліку підлягають і транспортні засоби, митної статистики тільки товари, а і те, що облік здійснюється з метою митного контролю.

Встановлення впливу обліку товарів, транспортних засобів на здійснення митного контролю дозволить зробити однозначний висновок про доцільність виокремлення цієї форми митного контролю. Можливо це тільки за допомогою аналізу практики застосування обліку товарів, транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України.

Головна проблема полягає в тому, що згідно з ч. 4 ст. 341 МК України порядок здійснення органами доходів і зборів обліку товарів, транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України, визначається центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику. Однак, до цього часу Міністерство фінансів України цього не визначило. Відсутність такого нормативного акту фактично виключає можливість застосування даної форми митного контролю. Ця суттєва прогалина у правовому регулюванні і потребує якнайшвидшого усунення. Проте, слід зазначити, що органи доходів і зборів незалежно від цього (мається на увазі відсутність відповідного акту) фактично застосовують дану форму митного контролю. Керуються при цьому безпосередньо положеннями чинного законодавства, які встановлюють порядок проведення такого обліку, і які були прийняті ще Державною митною службою України (далі – ДМС України). Так актами цього органу затверджувалися відповідні інструкції, журнали та інші документи, які уособлювали облік товарів, транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України. Так,

наприклад, Правила митного оформлення транспортних засобів, номерних вузлів та агрегатів, що переміщуються через митний кордон України від 25.06.1999 р. № 393 [5], затверджені наказом ДМС України передбачали форми таких документів як журнали обліку транспортних засобів, номерних вузлів та агрегатів, які ввозяться (пересилаються) в Україну, обліку транспортних засобів, номерних вузлів та агрегатів, що вивозяться (пересилаються) з України тощо.

Передбачалися також загальні вимоги щодо ведення журналів реєстрації товарів та транспортних засобів, а саме: журнали реєстрації прошнуровуються, сторінки нумеруються, запис про кількість прошнурованих сторінок засвідчується підписом начальника митного поста та скріплюється його підписом; журнали ведуться уповноваженими посадовими особами підрозділів митного оформлення та іншими посадовими особами митних органів України [6, с. 371-372]. Однак, відповідних чітких і окреслених вимог щодо ведення журналів реєстрації товарів і транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон немає. Питання про облік журналів реєстрації товарів і транспортних засобів, їх кількості, термінів зберігання і тому подібні аспекти регламентуються номенклатурою справ відповідного митного поста (підрозділу митного оформлення та інших підрозділів митних органів України) [6, с. 372].

Разом з тим, окремі питання щодо застосування цієї форми митного контролю щодо обліку товарів, що переміщуються через митний кордон України трубопровідним транспортом та лініями електропередачі отримали своє висвітлення. Так наказ Міністерства фінансів України «Про митні формальності на трубопровідному транспорті та лініях електропередачі» від 30.05.2012 р. № 629 [7] регулює окремі особливості обліку товарів, що переміщуються цими видами транспорту. Також даним наказом затверджено форми документів, такі як реєстри, акти, звіти.

Відомо, що облік товарів, транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України, здійснюється на підставі митних декларацій та національних реєстраційних

документів на транспортні засоби (у випадку з трубопровідним транспортом та лініями електропередачі – на підставі використання відповідних приладів обліку). Проте, перш ніж почати розглядати на підставі чого застосовується ця форма, вважаємо за необхідне визначити можливі випадки її застосування. Навіть назва цієї форми митного контролю недвозначно говорить про те, що застосовується вона при переміщенні товарів, транспортних засобів. З метою уникнення зайвих дискусій, обумовлених відсутністю визначення даної категорії в МК України та пов'язаних із цим спробами вчених надати своє трактування, привносячи щось нове, пропонуємо зупинитися на розумінні «переміщення» саме як ввезення, вивезення та транзиту.

Такий підхід не позбавлений законодавчої підґрунтя, так в п. 4 ч. 1 ст. 4 МК України «ввезення товарів, транспортних засобів на митну територію України» і «вивезення товарів, транспортних засобів за межі митної території України» – це «сукупність дій, пов'язаних із переміщенням товарів, транспортних засобів через митний кордон України в будь-який спосіб у відповідному напрямку» [1]. Згідно ч. 1 ст. 90 МК України «транзит – це митний режим, відповідно до якого товари та/або транспортні засоби комерційного призначення переміщуються під митним контролем...» [1].

Таким чином, облік товарів, транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України, застосовується в кожному із зазначених випадків, а саме і при ввезенні, і при вивезенні, і при транзиті. Встановлення цього вкрай важливо, тому що таким чином визначаються межі застосування цієї форми. Що стосується документів, на підставі яких здійснюється облік, на перший погляд все здається зрозумілим, але разом з тим виникають деякі практичні питання щодо здійснення обліку на їх підставі.

Так не зрозуміло, з якого саме моменту здійснюється облік товарів, на підставі митної декларації. Згідно ч. 1 ст. 264 МК України митна декларація реєструється та приймається органом доходів і зборів. Реєстрація або прийняття при цьому стає сигналом для застосування обліку товарів? Як виходить з

положень інших частин зазначеної статті реєстрація переважно полягає у фіксуванні дати і часу подання митної декларації, з метою наявності можливості стежити за дотриманням термінів митного оформлення, визначених в МК України. За ч. 3 ст. 264 МК України орган доходів і зборів не має права відмовити в реєстрації митної декларації.

Прийняття митної декларації більш складний процес. Передусім йому проведення перевірки митної декларації органом доходів і зборів на предмет відповідності зазначених у законі вимог. Факт прийняття митної декларації засвідчується посадовою особою шляхом проставлення на ній штампів (печатки) відповідного митного забезпечення.

Зазначене вище свідчить про більше практичне значення саме прийняття митної декларації. Тому цілком логічним було б пов'язати застосування даної форми митного контролю як раз з прийняттям митної декларації.

Крім того, потребує уточнення і здійснення обліку транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України. Стаття 341 МК України не деталізує щодо яких саме транспортних засобів застосовується дана форма. На підставі п. 58 ч. 1 ст. 4 МК України припустимо, що маються на увазі транспортні засоби комерційного призначення, транспортні засоби індивідуального користування, трубопроводи та лінії електропередачі. Розглянемо також національні реєстраційні документи транспортних засобів. Термін «національні документи» в даному випадку вживається не як синонім «українських», а як документи, які містять відомості про його державну реєстрацію (національну належність). До слова, цей висновок ґрунтується на положеннях ст. 335 МК України. Крім того, ці національні реєстраційні документи транспортних засобів подаються в орган доходів і зборів разом з митною декларацією, в залежності від конкретного виду транспорту, відповідно до ст. ст. 264, 335 МК України.

Важливе значення для повноти дослідження є встановлення місця даної форми митного контролю серед інших форм, визначення їх взаємозв'язку і взаємодії. З'ясування таких зв'язків дозволить остаточно підтвердити зміст і спрямованість

обліку товарів, транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України як однієї з форм митного контролю.

У кожному конкретному випадку переміщення товарів форми і обсяг митного контролю визначається за допомогою застосування системи управління ризиками. Таким чином, окремі форми митного контролю застосовуються тільки при необхідності. Це стосується багатьох форм, за винятком обліку товарів, транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України. Дана форма митного контролю застосовується постійно, в будь-якому випадку на підставі самого факту переміщення товарів, транспортних засобів через митний кордон України. Це як постійно діючий індикатор, основне завдання якого фіксувати і накопичувати інформацію, аналізувати, обробляти її і в потрібний момент надати її. Дані отримані таким чином інтегруються в систему управління ризиками.

Вищезазначене вказує на те, що застосування інших форм митного контролю не впливає на застосування досліджуваної форми, з такої позиції облік товарів, транспортних засобів абстрагований від інших форм контролю. Проте, так видається лише з однієї позиції. Інша позиція полягає в тому, що інформація зафіксована (накопичена) і оброблена за допомогою застосування обліку впливає на вибір і безпосереднє застосування інших форм митного контролю. Безумовно, це твердження не поширюється на всі форми митного контролю, але зачіпає значну їх частину.

Зв'язок з іншими формами ґрунтується на даних, які отримують органи доходів і зборів шляхом застосування обліку, обробляють їх, а саме, кількість перетинів через митний кордон, напрямок переміщення (ввезення, вивезення, транзит), через який пункт пропуску (митний пост) здійснюється переміщення. Крім зазначеного органи доходів і зборів отримують в розпорядження відомості, що містяться в митній декларації та національних реєстраційних документах транспортних засобів.

Так, щодо такої форми митного контролю як перевірка документів і відомостей, які подаються органам доходів і зборів під час переміщення товарів, транспортних засобів

комерційного призначення через митний кордон України можна відзначити, що вона здійснюється паралельно з обліком товарів, транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України. Це пояснюється тим фактом, що прийняття митної декларації органом доходів і зборів (власне, як і інших документів) передує здійсненню перевірки митної декларації (інших документів і відомостей) поданих в порядку ст. ст. 264, 335 МК України. Така перевірка здійснюється посадовою особою в порядку ст. 337 МК України, що регулює порядок застосування перевірки документів і відомостей як форми митного контролю.

Значно більший зв'язок простежується щодо митного огляду як форми митного контролю. Як вже зазначалося вище отримана інформація від застосування обліку товарів, транспортних засобів (кількість перетинів, напрямок руху тощо) враховується системою управління ризиками і в конкретному випадку може впливати на обсяг митного огляду (ідентифікаційний, частковий або повний). На підставі обліку можливе проведення переогляду товарів, в тому випадку якщо є підстави вважати, що переміщення здійснюється поза митним контролем. Безумовно, переогляд може здійснюватися тільки в визначених Кабінетом Міністрів України випадках [8], але застосування обліку товарів, транспортних засобів може дозволити виявити і розпізнати такі випадки. Так, наприклад, відповідно до п. 4 Постанови кабінету Міністрів України від 23.05.2012 р. № 467 переміщення товарів, транспортних засобів комерційного призначення маршрутом або у спосіб, що є нехарактерним для переміщення такого виду товару, транспортного засобу може бути одним з таких. До такого висновку органи доходів і зборів можуть прийти в разі частого перетину митного кордону, або ж у разі перетину постійно через один і той же митний пост, в один і той же час, в одну і ту ж зміну працівників митниці тощо.

Резюмуючи вищевикладене варто відзначити, що з обліком товарів, транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України як формою митного контролю не все так просто. В умовах відсутності в чинному законодавстві її

визначення, кілька некоректних формулювань в положеннях статей МК України, присвячених їй, справедливо виникає питання – чи є облік формою митного контролю та чи доцільно виокремлення цієї форми тощо. До всього цього відсутність підзаконного регулювання порядку застосування обліку як форми контролю вносить певну неясність розуміння його змісту і значення.

Разом з тим, проведене дослідження переважно орієнтоване на практику застосування обліку товарів, транспортних засобів, аналіз співвідношення зі схожими видами діяльності, здійснюваними органами доходів і зборів, наприклад, митною статистикою, дозволив зробити висновок про доцільність виокремлення цієї форми митного контролю. Дослідження порядку і випадків застосування обліку, змісту і значення отриманої від його застосування інформації та результатів, місця в системі форм митного контролю, їх взаємозв'язок і взаємодія однозначно підтверджує зазначений висновок. Тому вважаємо логічним і обґрунтованим виділення даної форми митного контролю, підкреслюючи її самобутній характер і важливе значення для здійснення митного контролю.

Як би там не було, ефективне застосування даної форми митного контролю потребує негайного усунення існуючих проблем і прогалин, наявність яких не тільки знижує користь такого обліку, деформуючи практику його застосування, а й віддзеркалюється на наукових дослідженнях, стаючи при цьому причиною неправильного тлумачення і помилкових висновків.

Література:

1. Митний кодекс України від 13 березня 2012 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 44-45, № 46-47, № 48. – Ст. 552.
2. Митний кодекс України від 11 липня 2002 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 38-39. – Ст. 288 (втратив чинність).
3. Науково-практичний коментар до Митного кодексу України : у 3 т. – Т. 2. – К. : ДННУ «Акад. фін. управління», 2012. – 446 с.
4. Прокопенко В.В. Заходи адміністративного попередження, які застосовуються митними органами / Юриспруденція – актуальні проблеми и пути совершенствования: монография / [авт. кол.

Заровнева Г.С., Иванов А.М., Корчагин А.Г. и др.]. – Одесса: КУПРИЕНКО С.В. – 2013. – С. 167-178.

5. Про затвердження Правил митного оформлення транспортних засобів, номерних вузлів та агрегатів, що переміщуються через митний кордон України: наказ Державної митної служби України від 25.06.1999 р. № 393 // Офіційний вісник України. – 1999. – № 31 (втратив чинність).

6. Федотов О.П. Форма митного контролю – «облік товарів та транспортних засобів // Правове життя сучасної України: тези доповідей 10-ї звіт. наук. конф. проф-викл. і аспірант. складу (Одеса, 27-28 квітня 2007 р.). – 2007. – С. 370-372.

7. Про митні формальності на трубопровідному транспорті та лініях електропередачі: наказ Міністерства фінансів України від 30.05.2012 р. № 629 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 59. – Ст. 2381.

8. Про затвердження вичерпного переліку підстав, за наявності яких може проводитись огляд (переогляд) товарів, транспортних засобів комерційного призначення митними органами України : Постанова Кабінету Міністрів України від 23 травня 2012 р. № 467 // Офіційний вісник України. - 2012. - № 41. - Ст. 1578.